

สรุปสาระสำคัญ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
กระทรวงวัฒนธรรม
โดย กรมการศาสนา และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

“...คุณธรรมซึ่งเป็นที่ตั้งของความรัก ความสามัคคี ที่ทำให้คนไทยเราสามารถ
ร่วมมือร่วมใจกันรักษาและพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อกันไปได้ตลอดรอดฝั่ง
ประการแรก คือ การที่ทุกคนคิด พูด ทำ ด้วยความเมตตา มุ่งดี มุ่งเจริญต่อกัน ประการที่สอง
คือการที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงาน ประสานประโยชน์กัน ให้งานที่ทำสำเร็จผล
ทั้งแก่ตน แก่ผู้อื่น และแก่ประเทศชาติ ประการที่สาม คือ การที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ใน
ความสุจริต ในกฎกติกา และในระเบียบแบบแผน โดยเท่าเทียมเสมอกัน ประการที่สี่ คือ
การที่ต่างคนต่างพยายามทำความดี ความเห็นของตนให้ถูกต้อง เทียบตรง และมั่นคง
อยู่ในเหตุในผล หากความคิด จิตใจ และการประพฤติปฏิบัติที่ลงรอยเดียวกันในทางที่ดี
ที่เจริญนี้ ยังมีพร้อมมูลในกาย ในใจของคนไทย ก็มั่นใจได้ว่า ประเทศชาติไทยจะดำรงมั่นคง
อยู่ตลอดไปได้...”

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
ความตอนหนึ่งในพระราชดำรัสในการเสด็จออกมหาสมาคมงานพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม วันศุกร์ที่ 9 มิถุนายน 2549

**“เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป”**

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
พระปฐมบรมราชโองการในการออกมหาสมาคม
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมไหสูริยพิมาน วันที่ 4 พฤษภาคม 2562

คุณธรรม กับการพัฒนาประเทศ

“คุณธรรม” เป็นคุณค่าพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ และเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็น **มนุษย์ที่สมบูรณ์ครบทุกมิติ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ** สามารถขับเคลื่อนโลกสมัยใหม่และผลักดันให้เกิดการพลิกโฉมประเทศ สร้างสังคมไทยปลอดการทุจริต และประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในช่วงระยะเวลา 5 ปี ข้างหน้า (พ.ศ. 2566 - 2570) ของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

การพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความรู้และทักษะชีวิต (Soft Skills) อันมีคุณธรรมเป็นองค์ประกอบ จึงเป็นประเด็นการพัฒนาของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) ต่อเนื่องจากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2565) อันเป็นแผนส่งเสริมคุณธรรมฉบับแรกของประเทศ ที่ทำให้ “คุณธรรม” ได้ถูกนำไปอภิปราย ถกเถียง และเกิดการบูรณาการ การส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานทุกภาคส่วนทั่วประเทศ

จากนโยบายของรัฐบาลในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และในร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนา

“คน” ให้เป็น**มนุษย์ที่สมบูรณ์** คือเป็น**คนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ** เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในทุกมิติ สอดคล้องกับเป้าหมายของ “แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1” ที่พัฒนาคนไทยให้มีคุณธรรมโดยใช้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ซึ่งเป็นระยะเวลากว่า 5 ปีแล้ว นับตั้งแต่รัฐบาลได้ประกาศใช้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา

ในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) นี้คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางเพื่อนำสู่ความเป็น **“มนุษย์ที่สมบูรณ์”** โดยการส่งเสริมให้ คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรม **“พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”** มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ภายใต้**หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดทุจริตและประพฤติมิชอบ** เพื่อพัฒนาประเทศให้มั่นคงในมิติด้านคุณธรรม มีคุณธรรมเป็นหลักยึดถือและปฏิบัติ รวมทั้งพัฒนาคุณธรรมในสังคมไทยให้ปรากฏชัดและเป็นรูปธรรมอย่างยั่งยืน

พอเพียง

ดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ ไม่โลภ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม มีเหตุผล ใช้ความรู้อย่างรอบคอบและรอบด้าน และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้สามารถรอดพ้นจากวิกฤตภัยต่าง ๆ ได้

วินัย

ปฏิบัติตามกติกากฎระเบียบขององค์กรและสังคมตามหน้าที่พลเมืองที่ดี และเคารพกฎหมาย ตลอดจนป้องกันและรับผิดชอบผลกระทบต่องานและสิ่งแวดล้อม

สุจริต

มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ยึดมั่น ยืนหยัดในการรักษาความจริง ความถูกต้องและเป็นธรรม ไม่สั่นไหว ไม่ร่วมมือ ไม่ยินยอมพร้อมต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

จิตอาสา

การให้และเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย เพื่อประโยชน์สุขแก่พวกเขาเหล่านั้นและของสังคม

กตัญญู

สำนึกรู้คุณและแสดงออกถึงความกตัญญูต่อแผ่นดินเกิด ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สถาบันองค์กร และผู้มีพระคุณ นับตั้งแต่ บิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ ครูอาจารย์ เป็นต้น ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของ อาจเป็นการกระทำหรือความจริงใจ บนหลักพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม

ความสอดคล้อง

แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570)
กับแผนระดับที่ 1-3

มาตรา 65

รัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย
พ.ศ. 2560

มาตรา 76

และ 258 ข.(4)
พรบ.มาตรฐานทางจริยธรรม
พ.ศ.2562

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580)

แผนระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ที่ 1

การพัฒนาและเสริมสร้าง
ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การสร้างโอกาส
และความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 6

การปรับสมดุลและพัฒนาระบบ
บริหารจัดการภาครัฐ

แผนระดับที่ 2

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ▶ ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- ▶ ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- ▶ ประเด็นที่ 15 พลังทางสังคม
- ▶ ประเด็นที่ 21 ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 12 และ 13
พลิกโฉมประเทศไทย
ด้วยภูมิคุ้มกันตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนการปฏิรูปประเทศ

- ✓ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ✓ ด้านการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ

นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ 1 และ 9

แผนระดับที่ 3

แผนปฏิบัติการ
ด้านการต่อต้านทุจริต
และประพฤติมิชอบ ระยะที่ 1
(พ.ศ. 2563-2565)

แผนปฏิบัติการ
ด้านการส่งเสริม
คุณธรรมแห่งชาติ
ระยะที่ 2
(พ.ศ. 2566-2570)

ยุทธศาสตร์
ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม
และการส่งเสริมจริยธรรม
ภาครัฐ

- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ -

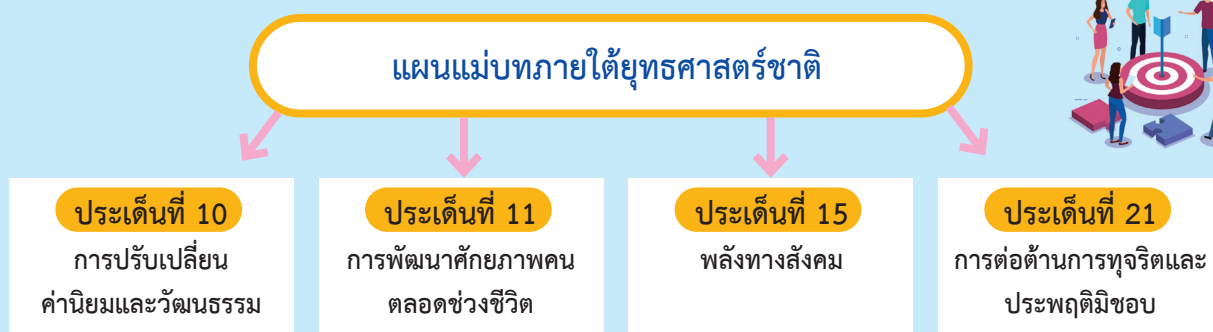
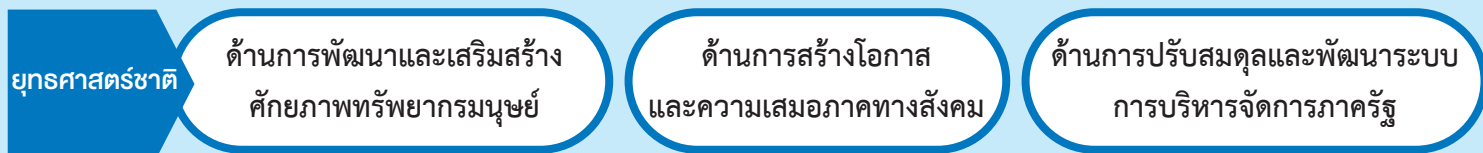

ความสำคัญ

ของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) จัดทำขึ้นเพื่อให้ทุกภาคส่วน
ร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
โดยการถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดของ “แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ”

และยังเป็นเครื่องมือในการพลิกโฉมสังคมไทย
ด้วยการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการทางสังคม 3 กระบวนการ

กระบวนการบ่มเพาะจิตใจในทุกช่วงวัยของมนุษย์
ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพคน
และองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

กระบวนการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรม
หรือการแสดงออกที่สะท้อนการมีคุณธรรมในระดับบุคคล
จากการปรับเปลี่ยนวิธีคิด กรอบคิด หรือค่านิยม

กระบวนการพัฒนาระบบและเสริมสร้างขีดความสามารถ
ของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย
- เพื่อให้ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาครัฐ พัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม
- เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา

เป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) คือ “คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดทุจริตและประพฤติมิชอบ” และกำหนดตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ 2 ประเด็น เพื่อให้การขับเคลื่อนบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ประกอบด้วย

1

ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” เพิ่มขึ้น โดยมีค่าเป้าหมายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน พ.ศ. 2565

2

หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้น โดยมีค่าเป้าหมายเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน พ.ศ. 2565

และได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเป็น 3 แผนย่อยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการฯ และนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

แผนย่อยที่ 1

การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

แผนย่อยที่ 2

การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

แผนย่อยที่ 3

การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

แนบย่อที่ 1

การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/ การทำหน้าที่ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำหน้าที่ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนวิธีคิด กรอบคิด หรือค่านิยมและพฤติกรรมของคนในสังคม ครอบคลุมทั้งพื้นที่ทางกายภาพ พื้นที่ทางสังคม สำหรับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม หรือการปฏิบัติตนเพื่อสะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนพื้นที่สื่อสร้างสรรค์ ทำให้เกิดความรับรู้ เข้าใจ และเห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของแนบย่อที่ 1 ดังนี้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เป้าหมายที่ 1 ประชากรมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น	ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2565
เป้าหมายที่ 2 เครือข่ายทางสังคมที่มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น	จำนวนเครือข่ายทางสังคมมีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2565

แนวทางการพัฒนา 6 แนวทาง และ 10 ชุดโครงการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามเป้าหมายของแนบย่อที่ 1 ดังนี้

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ 1 สร้างพื้นที่และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหรือการทำหน้าที่	- ชุดโครงการสร้างเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่ - ชุดโครงการพัฒนาชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม - ชุดโครงการพิพิธภัณฑสถานด้านคุณธรรม	หน่วยงานทุกภาคส่วน หน่วยงานทุกภาคส่วน กระทรวงวัฒนธรรม/สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
แนวทางการพัฒนาที่ 2 ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคล ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัด คุณธรรม	- ชุดโครงการค้นหา/คัดเลือก/ยกย่องเชิดชูบุคคลด้านการส่งเสริมคุณธรรม - ชุดโครงการค้นหา/คัดเลือก/ยกย่องเชิดชูองค์กรด้านการส่งเสริมคุณธรรม	หน่วยงานทุกภาคส่วน หน่วยงานทุกภาคส่วน

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ 3 ส่งเสริมให้สถาบันศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยพลังบวร	ชุดโครงการส่งเสริมสถาบันศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรมด้วยพลังบวร (บ้าน-วัด/ศาสนสถาน-โรงเรียน/ราชการ)	กระทรวงมหาดไทย/กระทรวงวัฒนธรรม/สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
แนวทางการพัฒนาที่ 4 พัฒนาขีดความสามารถของชุมชนองค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรมสู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม	ชุดโครงการพัฒนาขีดความสามารถของชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรมสู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม	สำนักนายกรัฐมนตรี/กระทรวงมหาดไทย/กระทรวงวัฒนธรรม/กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
แนวทางการพัฒนาที่ 5 ส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากภัยธรรมชาติ และวิกฤติโรคอุบัติใหม่	ชุดโครงการส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ชุดโครงการส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากภัยธรรมชาติ และวิกฤติโรคอุบัติใหม่	หน่วยงานทุกภาคส่วน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
แนวทางการพัฒนาที่ 6 สนับสนุนส่งเสริมกลไกของชุมชนให้มีระบบพี่เลี้ยง	ชุดโครงการพัฒนาระบบพี่เลี้ยงชุมชน	กระทรวงมหาดไทย/กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์/กระทรวงวัฒนธรรม

แผนย่อยที่ 2

การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม ของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาครัฐ ครอบคลุมถึงกฎหมาย โครงการ มาตรการ และนโยบายภาครัฐ ที่เป็นกลไกกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ให้หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงามในการบริหารองค์กร และสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกันสร้างประโยชน์แก่ส่วนรวมด้วยการนำคุณธรรมมาแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อยที่ 2 ดังนี้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เป้าหมายที่ 1 เครือข่าย/องค์กร ที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น	จำนวนเครือข่าย/องค์กรจากทุกภาคส่วน ที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2565
เป้าหมายที่ 2 องค์กรเครือข่าย ทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิต ทางสังคม (Social Credit) เพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรม	จำนวนองค์กรเครือข่ายทางสังคม ที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) ที่เหมาะสมกับบริบท ของสังคมไทยเพื่อรองรับการส่งเสริม คุณธรรมเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2566
เป้าหมายที่ 3 หน่วยงาน ภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานเพิ่มขึ้น	จำนวนหน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2565

แนวทางการพัฒนา 4 แนวทาง และ 6 ชุดโครงการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนย่อยที่ 2 ดังนี้

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในทุกช่วงวัยโดยน่านวัตกรรม มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม กับบริบททางสังคมไทย	ชุดโครงการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม ให้เป็นเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมคุณธรรม ในสังคมไทย	กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ 2 สร้างกลไกเครือข่ายคุณธรรม และระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	- ชุดโครงการพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่ - ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างกลไกขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมให้บรรลุเป้าหมาย	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย/กระทรวงวัฒนธรรม/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
แนวทางการพัฒนาที่ 3 พัฒนากลไกให้หน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม	- ชุดโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงามอย่างเป็นระบบของหน่วยงานภาครัฐส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสู่องค์กรคุณธรรม - ชุดโครงการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงามอย่างเป็นระบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่องค์กรคุณธรรม	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ กระทรวงมหาดไทย
แนวทางการพัฒนาที่ 4 เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	ชุดโครงการสมัชชาคุณธรรมตลาดนัดคุณธรรม ตลาดนัดความดี	กระทรวงวัฒนธรรม/ กระทรวงมหาดไทย

แผนย่อยที่ 3

การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคน และองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาทุกระดับ และทุกระดับ ระบบการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตภายในชุมชนหรือหน่วยงานงานวิชาการ วิจัย และพัฒนา เพื่อเสริมศักยภาพการส่งเสริมคุณธรรม ตลอดจนกฎหมาย โครงการ มาตรการ และนโยบายภาครัฐ ที่เป็นกลไกกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร และสร้างภาคีเครือข่ายทำประโยชน์แก่ส่วนรวมด้วยการนำคุณธรรมมาแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนย่อยที่ 3 ดังนี้

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เป้าหมายที่ 1 ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น	ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ภายใน ปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2565
เป้าหมายที่ 2 คนไทยได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น	จำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี จากข้อมูลปีฐาน ปี พ.ศ. 2566

แนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง และ 5 ชุดโครงการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนย่อยที่ 3 ดังนี้

แนวทางการพัฒนา	ชุดโครงการ	ผู้รับผิดชอบ
แนวทางการพัฒนาที่ 1 กำหนดให้สถานศึกษาทุกระดับของหน่วยงานทุกภาคส่วนสะท้อนกระบวนการจัดการศึกษาที่บรรลุเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์	ชุดโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีพฤติกรรมและทักษะชีวิตที่สะท้อนคุณธรรมจริยธรรม	กระทรวงศึกษาธิการ/ กระทรวงมหาดไทย/ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม/ กระทรวงวัฒนธรรม
แนวทางการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมให้เกิดระบบการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตภายในชุมชนหรือหน่วยงาน	ชุดโครงการเรียนรู้/ปลูกฝัง/ส่งเสริมคุณธรรมบนฐานชีวิตวิถีใหม่ ชุดโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนให้มีขีดความสามารถในการส่งเสริมขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย	หน่วยงานทุกภาคส่วน หน่วยงานทุกภาคส่วน

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาที่ 3

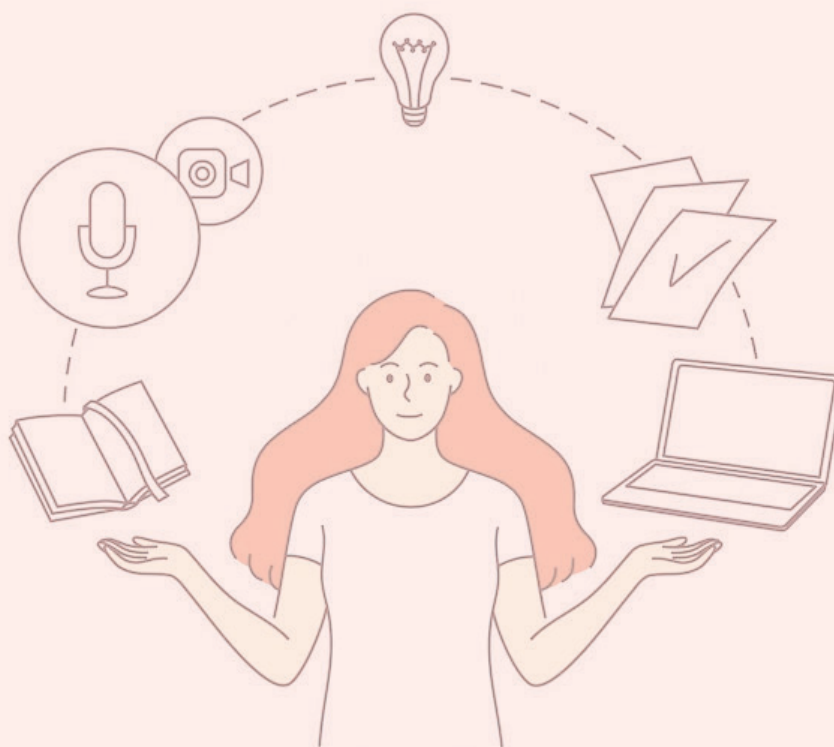
ส่งเสริมงานวิชาการ งานวิจัย พัฒนา และเผยแพร่ระบบการจัดการความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม

ชุดโครงการ

- ชุดโครงการส่งเสริมงานวิชาการ งานวิจัย พัฒนา สํารวจ รวบรวม และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ
- ชุดโครงการพัฒนาสื่อส่งเสริมคุณธรรมที่เหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย

ผู้รับผิดชอบ

กระทรวงศึกษาธิการ/
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม/
กระทรวงวัฒนธรรม/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม/สำนักงานกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

กลไกการขับเคลื่อนและรายงานผล

เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หรือผู้รับผิดชอบร่วม สามารถนำแผนปฏิบัติการฯ ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการฯ และเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการฯ ไปดำเนินการ ในภาพรวม ประกอบด้วย

1 คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ มีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ นำโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) เข้าระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหลังการประกาศแผนตามมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งทำหน้าที่ในการประสาน กำกับ ดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็น ตลอดจนการสนับสนุนและให้ข้อเสนอทางวิชาการในการส่งเสริมคุณธรรม ร่วมกับหน่วยงานทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ทบทวนปัญหาและอุปสรรค และรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการฯ ทุกปีงบประมาณ

2 คณะอนุกรรมการระดับนโยบาย ประกอบด้วย (1) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2) คณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย (3) คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย (4) คณะอนุกรรมการด้านการประเมินชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม เป็นระบบกลไกบริหาร ขับเคลื่อนและการติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ในการนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างประสบผลสำเร็จ ทำหน้าที่ในการประสาน กำกับ ดูแล ติดตาม เสนอแนะและให้ความเห็นต่อคณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการ ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย และทบทวนสรุปผลการดำเนินงานเพื่อรายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยมีสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเชื่อมประสานการดำเนินงานของแต่ละคณะ

3 คณะอนุกรรมการระดับปฏิบัติการ ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกระทรวงมหาดไทย คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนแผน ทำหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปีงบประมาณของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปีในภาพรวมของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานงาน กำกับติดตาม และให้ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานในสังกัด ในการขับเคลื่อนโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย เพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ในภาพรวมของหน่วยงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด รวมทั้งในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) โดยมีสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานเชื่อมประสานการดำเนินงานของแต่ละคณะ เพื่อรวบรวมเสนอต่อคณะอนุกรรมการระดับนโยบายในด้านที่เกี่ยวข้อง

ระบบกลไกบริหารขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผล

คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็น
3/10 การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม
3/11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
4/15 พลังทางสังคม
6/21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สำนักงานเลขาธิการ
คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับนโยบาย

คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ.2566-2570)

เป้าหมาย

คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนย่อย 1

การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/ การทำความดี ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

เป้าหมาย

1. ประชาชนมีกิจกรรมการปฏิบัติตน ที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น
2. องค์กรเครือข่ายทางสังคมมีขีดความสามารถ ในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างพื้นที่และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมหรือการทำความดี
2. ยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลและองค์กรด้านการส่งเสริมคุณธรรม
3. ส่งเสริมให้สถาบันศาสนาเป็นศูนย์กลางชุมชนและขับเคลื่อนคุณธรรม ด้วยพลังบวร
4. พัฒนาขีดความสามารถของ ชุมชน องค์กร อำเภอ จังหวัดคุณธรรม
5. ส่งเสริมการนำคุณธรรมเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม การป้องกันและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากภัยธรรมชาติ และวิถีชีวิตวิถีใหม่
6. สนับสนุนส่งเสริมกลไกของชุมชนให้ระบบพี่เลี้ยง

แผนย่อย 2

การพัฒนากระบวนการและเสริมสร้างขีดความสามารถ ของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม

เป้าหมาย

1. องค์กรเครือข่ายที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น
2. องค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครือข่ายทางสังคมเพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรมเพิ่มขึ้น
3. หน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในทุกช่วงวัยโดยผ่านวัฒนธรรม มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมไทย
2. สร้างกลไกเครือข่ายคุณธรรมและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมแห่งการให้และช่วยเหลือกันและกัน
3. พัฒนากลไกให้หน่วยงานภาครัฐขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ตามหลักธรรมทางศาสนาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม
4. เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมคุณธรรม

แผนย่อย 3

การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพ คนและองค์กรเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

เป้าหมาย

1. คุณชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้น
2. คนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริม คุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. สถานศึกษาทุกระดับสะท้อนกระบวนการจัดการศึกษาที่บรรลุเป้าหมาย เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
2. ส่งเสริมให้ภาคีระบบการจัดการความรู้ที่เป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. ส่งเสริมงานวิชาการ งานวิจัยพัฒนา ด้านการส่งเสริมคุณธรรม

หน่วยงานทุกภาคส่วน

- ภาครัฐ
- ภาคเอกชน
- ภาคประชาสังคม

หน่วยงานภาครัฐรับผิดชอบโครงการ

แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ที่เชื่อมโยงกับโครงการ/กิจกรรม และงบประมาณตามแผนปฏิบัติการ ด้านฯ และการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายที่กำหนด

ระบบติดตามประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR)

พอเพียง

วินัย

สุจริต

จิตอาสา

กตัญญู

- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ -

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ โดยกลไกคณะกรรมการระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการฯ ทุกปีงบประมาณ

ระบบ eMENS CR

- นำแผนปฏิบัติการฯ เข้าระบบ
- รายงานผลสัมฤทธิ์ฯ ประจำปี

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

กำหนดนโยบาย/กำกับติดตาม
ให้ข้อเสนอแนะหน่วยงานทุกภาคส่วน

ทบทวน/สรุปปัญหาอุปสรรค/
รายงานผลการดำเนินงาน

สำนักงานเลขาธิการ
คณะกรรมการส่งเสริม
คุณธรรมแห่งชาติ
(กรมการศาสนา)

คณะกรรมการระดับนโยบาย

กรมการศาสนาและศูนย์คุณธรรม (ฝ่ายเลขานุการฯ)

คณะกรรมการ
ขับเคลื่อนแผนการส่งเสริม
คุณธรรมแห่งชาติ

คณะกรรมการ
ด้านวิชาการส่งเสริม
คุณธรรมในสังคมไทย

คณะกรรมการ
ด้านประชาสัมพันธ์ส่งเสริม
คุณธรรมในสังคมไทย

คณะกรรมการ
ด้านการประเมินชุมชน
องค์กร และจังหวัดคุณธรรม

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนย่อยที่ ๑

แผนย่อยที่ ๒

แผนย่อยที่ ๓

ขับเคลื่อน/ให้ข้อเสนอแนะ/ติดตามผล
การดำเนินงานของคณะกรรมการ
ระดับปฏิบัติการให้เป็นไปตามเป้าหมาย

รายงานผลการดำเนินงาน
ตามแผนปฏิบัติการฯ
ในภาพรวมของหน่วยงาน
ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

ขับเคลื่อน/ให้ข้อเสนอแนะ/ติดตามผล
การดำเนินงานของคณะกรรมการ
ระดับปฏิบัติการให้เป็นไปตามเป้าหมาย

รายงานผลการดำเนินงาน
ตามแผนปฏิบัติการฯ
ในภาพรวมของหน่วยงาน
ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

คณะกรรมการระดับปฏิบัติการ

คณะกรรมการส่งเสริม
คุณธรรมระดับกระทรวง

คณะกรรมการส่งเสริม
คุณธรรมกระทรวงมหาดไทย

คณะกรรมการส่งเสริม
คุณธรรมระดับจังหวัด

คณะกรรมการส่งเสริม
คุณธรรมกรุงเทพมหานคร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(องค์กรอิสระ องค์กรภาครัฐ เอกชน ฯลฯ)

คณะกรรมการ/คณะทำงาน
ที่หน่วยงานจัดตั้งขึ้น

กำกับติดตาม/ให้ข้อเสนอแนะ

รายงานผลการดำเนินงาน
ต่อคณะกรรมการฯ

หน่วยงานในสังกัด

- จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมประจำปีงบประมาณของกระทรวง/จังหวัด/
กรุงเทพมหานคร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- นำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกระทรวง/จังหวัด/กรุงเทพมหานคร/
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- จัดทำฐานข้อมูลเพื่อรายงานผลตามตัวชี้วัดของแผนย่อยที่เกี่ยวข้อง
- รายงานผลการได้รับการจัดสรรงบประมาณ และรายงานผลการดำเนินโครงการในระบบ
ติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENS CR)

ผลสำเร็จที่ได้จากแผนปฏิบัติการฯ

แผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ จะเป็นกลไกเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายระดับชาติสร้างสังคมไทยที่มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัย เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ ทุกมิติและทุกระดับ คือ

ระดับบุคคล

ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรม โดยการน้อมนำหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ และมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู”

ระดับสังคม

ครอบครัว ชุมชน และองค์กรทุกภาคส่วนมีขีดความสามารถในการพัฒนาระบบกลไกการขับเคลื่อน และส่งเสริมคุณธรรมที่เข้มแข็ง ยกระดับมาตรฐานการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม

ระดับประเทศ

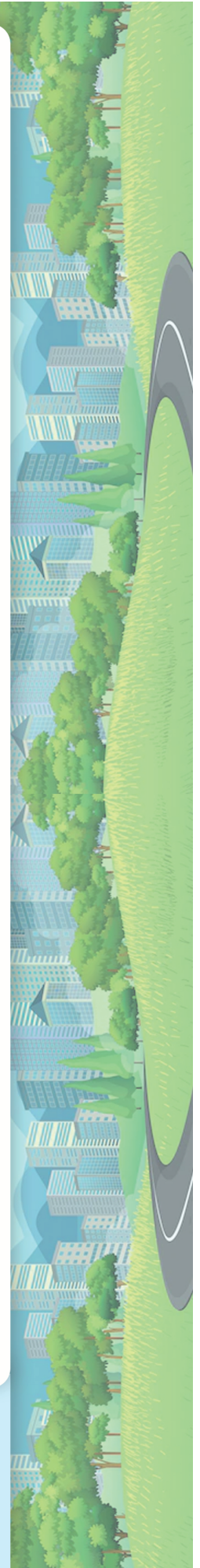
ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยคุณธรรมอย่างยั่งยืน สังคมไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ อยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ เกิดความสงบสุข และเป็นที่ยอมรับของนานาชาติมากขึ้น

ความสอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 - 3 ของแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ชาติ		3. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์		4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม		6. การปรับสมดุลและพัฒนาาระบบบริหารจัดการภาครัฐ	
แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ		ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม		ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต		ประเด็นที่ 15 พลังทางสังคม	
เป้าหมาย		คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรักและภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น		คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต		ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น	
ตัวชี้วัด/ ค่าเป้าหมาย		ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ ประกอบด้วย ความพอเพียง ความมีวินัย รับผิดชอบ ความกตัญญูรู้คุณ ความซื่อสัตย์สุจริต และจิตสาธารณะ		ดัชนีการพัฒนามนุษย์		มีดัชนีโอกาสของดัชนีชี้วัดความก้าวหน้าทางสังคม	
ปี 66 - 70		เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 จากปีฐาน ปี 2565		ค่าคะแนน 0.82		เพิ่มร้อยละ 10	
ปี 71 - 75		เพิ่มร้อยละ 15 จากปีฐาน		ค่าคะแนน 0.85		เพิ่มร้อยละ 10	
ปี 76 - 80		เพิ่มร้อยละ 20 จากปีฐาน		ค่าคะแนนมากกว่า 0.85		เพิ่มร้อยละ 10	
เป้าหมาย		คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ		คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ		ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ	
ตัวชี้วัด/ ค่าเป้าหมาย		ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน (พ.ศ. 2565)		หน่วยงานภาครัฐได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปดำเนินงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ภายในปี พ.ศ. 2570 จากข้อมูลปีฐาน (พ.ศ. 2565)		ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน)	
แผนย่อย		1. การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย		2. การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกไทยเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม		3. การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม	
เป้าหมายแผนย่อย		ประชากรมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม		จำนวนองค์กรเครือข่ายที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะ		ทุนชีวิต เด็กและเยาวชนไทย	
ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย		เพิ่มขึ้น จากปีฐาน ปี 2565		เพิ่มขึ้น จากปีฐาน ปี 2565		เพิ่มขึ้น จากปีฐาน ปี 2565	
ปี 66 - 70		ร้อยละ 5		ร้อยละ 10		ร้อยละ 10	
ปี 71 - 75		ร้อยละ 5		ร้อยละ 10		ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5	
ปี 76 - 80		ร้อยละ 5		ร้อยละ 10		ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5	

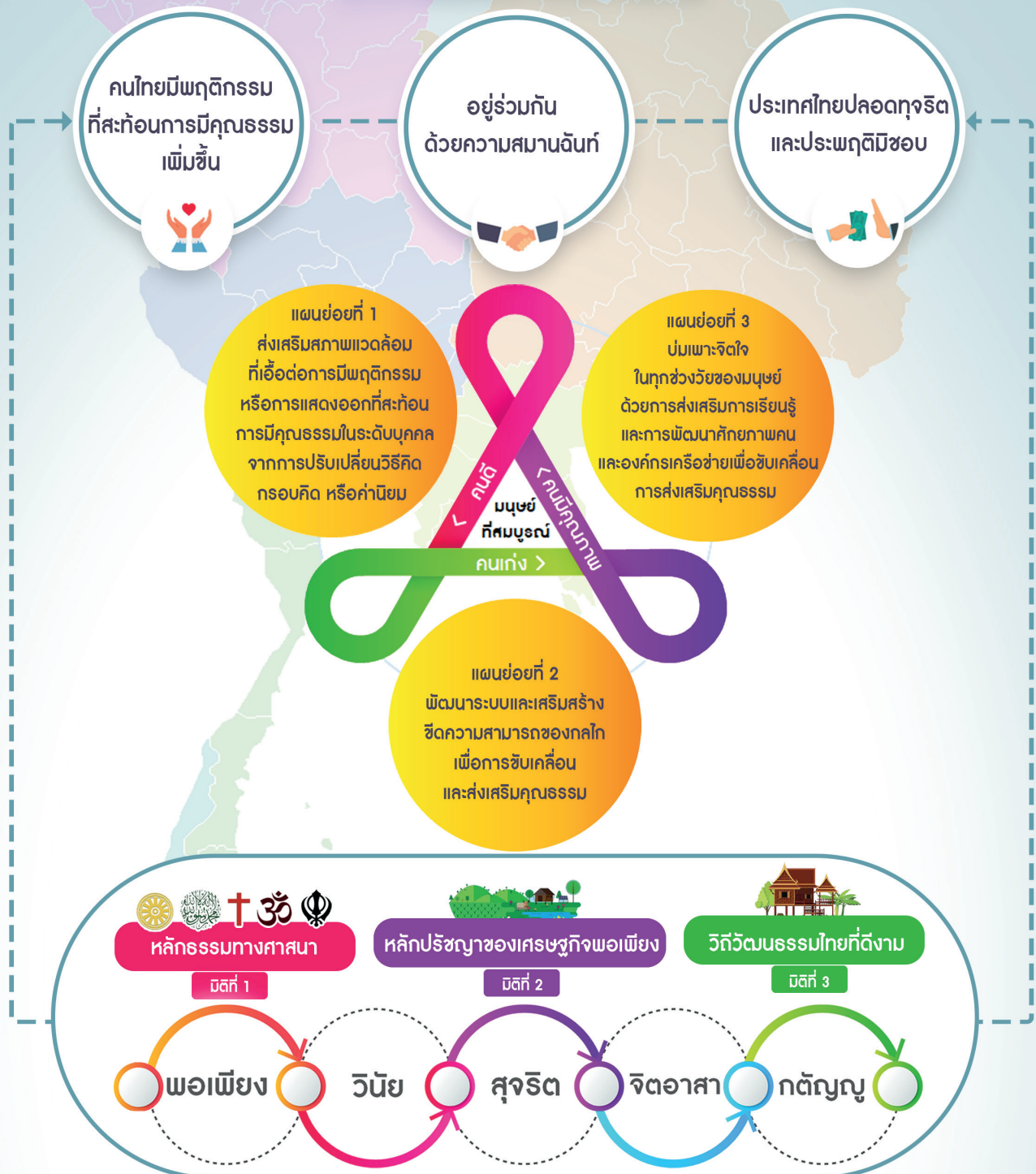
กระบวนการพลิกโฉมสังคมไทย

ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2

(พ.ศ. 2566-2570)

ด้วยหลัก 3 มิติ 5 คุณธรรม

นำการพัฒนาประเทศไทย

สรุปสาระสำคัญ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570)

ผู้จัดทำพิมพ์ กรมการศาสนา

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2565

จำนวนพิมพ์ 6,950 เล่ม

ที่ปรึกษา

นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์	อธิบดีกรมการศาสนา
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุริยเดว ทรีปาตี	ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
นายสำรวย นักการเรียน	รองอธิบดีกรมการศาสนา
นางสุรีย์ เกาศล	เลขาธิการกรม
นายพจนาน ปัญญาศิลป์	ผู้อำนวยการกองศาสนูปถัมภ์
นางสาวฐิติมา สุภักค์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
นายโอสธิ ราษฎร์เรือง	ผู้อำนวยการกองศาสนพิธี

คณะทำงาน

นายอนุชา หาระหนี่	ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
นายยงจิรายุ อุปเสน	ผู้จัดการสำนักส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม
นายธนพล พรหมสูงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ
นางสาววาสนา เพ็งสะและ	ผู้อำนวยการกลุ่มขับเคลื่อนแผนการส่งเสริมคุณธรรม
นายประมวล บุญมา	หัวหน้ากลุ่มงานสมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ
นางสาวมนพัทธ์ ปาณิกบุตร	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
นางสาวอัญญาณี เทศประสิทธิ์	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
นายภาณุพงศ์ ขุนสะอาดศรี	นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ
นายรัชชัย บุตรทองดี	นักวิชาการศาสนา
นางสาวเกวณีน สามัตถิยากร	นักวิชาการศาสนา
นายประเสริฐ อุดรา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
นายธนต์ อื้อสุทธิสุนทร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ
นางสาวนันทรัตน์ ต่องไกรเลิศ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ.ฟ้าเมืองไทย)
85, 87, 89, 91 ซ.จรัญสนิทวงศ์ 40 แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700
นายไพสิฐ ปวิณวิวัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มมากขึ้นด้วยดัชนีคุณธรรม
5 ประการ คือ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” มุ่งสู่สังคมคุณธรรม
ที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม
และประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

เลขที่ ๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310

โทรศัพท์ 0 2209 3732-3 โทรสาร 0 2202 9628

Website: <http://nmpc.go.th> E-mail: nmpc.dra@gmail.com

Facebook : Nationalmoral (คุณธรรมแห่งชาติ)

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ตามประกาศสำนักงานสาธารณสุขอำเภอหลานสัก
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
ชื่อหน่วยงาน : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอหลานสัก วัน/เดือน/ปี : ๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ หัวข้อ : การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันรายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ) งานสื่อสารองค์กร สำนักงานสาธารณสุขอำเภอหลานสัก ขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน ดังนี้ - แผนการปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ .... Link ภายนอก : ไม่มี หมายเหตุ :	
ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล (นางสาวสุกฤตน์ ลิ้มบ) นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ วันที่..๒...เดือน...ตุลาคม...พ.ศ. ๒๕๖๘	ผู้อนุมัติรับรอง (นายเอเรน วรพงศ์ไชย) สาธารณสุขอำเภอหลานสัก วันที่..๒...เดือน...ตุลาคม...พ.ศ. ๒๕๖๘
ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่ (นางสาวหนึ่งฤทัย เทียนดำ) นักวิชาการคอมพิวเตอร์ วันที่..๒...เดือน...ตุลาคม...พ.ศ. ๒๕๖๘	